

บทสรุปการเลือกตั้งประธานาธิบดีในจอร์เจีย 2019 และ ทิศทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ โนจีเรียเป็นประเทศที่ทุกคู่สายตากำลังจับจ้องมากที่สุดประเทศหนึ่งในช่วงเดือนที่ผ่านมา (กุมภาพันธ์ ปี 2019) เนื่องจากมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของประเทศ แม้ผลจะไม่เป็นไปตามที่หลายสื่อคาดไว้ในช่วงก่อนการเลือกตั้งว่านายอะติกู อาบูบกา มหาเศรษฐีนักการตลาดจะสามารถชนะการเลือกตั้ง โดยเป็นฝ่ายของนายโมฮามาตู บูฮารี ประธานาธิบดีคนปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งต่อด้วยชัยชนะ 19 รัฐจากทั้งหมด 36 รัฐ ซึ่งในทันทีจะได้อธิบายรูปแบบการเลือกตั้งของโนจีเรีย ผลงานและวิสัยทัศน์ของผู้ทำชิงตำแหน่งทั้ง 2 คน ทิศทางเศรษฐกิจของโนจีเรียภายหลังการเลือกตั้ง และนัยสำคัญต่อการลงทุนต่อไป

รูปแบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีของโนจีเรีย

โนจีเรียมีระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีทางตรง คือ ประชาชนลงคะแนนเลือกประธานาธิบดีโดยตรง (ไม่ได้ให้ ส.ส. เลือกแบบไทย) โดย ผู้ที่จะชนะการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีได้นั้นจะวัดกันที่จำนวนรัฐที่ชนะผู้ที่มีจำนวนรัฐที่ชนะมากที่สุดจะได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานาธิบดี (โนจีเรียมีรัฐทั้งหมด 36 รัฐ) ทั้งนี้ยังมีเงื่อนไขอีกประการคือ ผู้ชนะ (ผู้ที่มีจำนวนรัฐที่ชนะมากที่สุด) จะต้องมียศเนนสูงกว่าร้อยละ 25 ของผู้มาใช้สิทธิอย่างน้อย 24 รัฐ จึงจะได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานาธิบดี แต่หากไม่เป็นไปตามนี้ เช่น ผู้ที่มีจำนวนรัฐที่ชนะมากที่สุดมีผู้ลงคะแนนเลือกมากกว่าร้อยละ 25 น้อยกว่า 24 รัฐ ก็จะต้องจัดการเลือกตั้งรอบ 2 โดยจะมีเพียงผู้ที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดเพียง 2 คน ลงรับสมัคร

ทั้งนี้ โนจีเรียมีระบบรัฐสภาแบบ 2 สภา คือ วุฒิสภา (Senate) ซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งใน 36 รัฐ รัฐละ 3 ตำแหน่ง บวกกับอีก 1 ตำแหน่งจากเมืองหลวง รวมเป็น 109 ตำแหน่ง และสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด 360

ผู้ทำชิงตำแหน่งประธานาธิบดีในจอร์เจียคนสำคัญ

ผู้ทำชิงตำแหน่งประธานาธิบดีในจอร์เจีย 2019 คนสำคัญมี 2 คนคือ พลตรีโมฮามาตู บูฮารี และอะติกู อาบูบกา มหาเศรษฐี พันเพเบื้องหลังของทั้ง 2 คนต่างกันโดยสิ้นเชิง บูฮารีเติบโตมาจากการเป็นทหาร ส่วนอาบูบกาเติบโตมาจากการเป็นนักธุรกิจโดยที่มีแนวนโยบายสำคัญ คือ

แนวนโยบายของโมฮามาตู บูฮารี และอะติกู อาบูบกา

- แนวนโยบายของโมฮามาตู บูฮารี
1. ต่อต้านคอร์รัปชัน
 2. สร้างงาน 10 ล้านตำแหน่งงาน
 3. สร้างถนน ขยายโครงข่ายราง
 4. ก่อตั้งกลุ่มการค้าอะฮิสลาม

- แนวนโยบายของอะติกู อาบูบกา
1. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนภาคอื่น
 2. สร้างโครงสร้างพื้นฐาน และสร้างกรจ้างงาน
 3. แปรสภาพรัฐวิสาหกิจ
 4. ยกเลิกระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (multiple exchange rate system)

ที่มา: BBC

สำหรับที่มาและแนวคิดของทั้งสองคนมีความแตกต่างกันดังนี้

โมฮามาด บูฮารี เริ่มดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย ตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม ปี 2015 ในอดีต บูฮารีได้รับตำแหน่งทางทหารในยศพลตรี อีกทั้ง เคยเป็นผู้นำประเทศในช่วงรัฐประหารระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม ปี 1983 ถึง 27 สิงหาคม ปี 1985 หรือเป็นที่รู้จักของชาวไนจีเรียว่ารัฐบาลทหารบูฮารี (Buhari military government)

ในปี 2015 ภายหลังจากการเข้ามารับตำแหน่งประธานาธิบดี บูฮารีประกาศชัดว่าต้องการกำจัดคอร์รัปชันและภัยความมั่นคงต่างๆ รวมทั้งพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวไนจีเรียในด้านต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของการดำรงตำแหน่ง บูฮารีต้องเผชิญแรงกดดันจากรอบด้าน เพราะเศรษฐกิจไนจีเรียอยู่ในช่วงชะลอตัว ราคาน้ำมันตกต่ำ ประกอบกับไนจีเรียชะลอมีการควบคุมการไหลเข้าออกของเงินทุนต่างชาติ นักลงทุนต่างชาติระแวงว่าไม่อาจนำผลประกอบการกับประเทศได้จึงถอนการลงทุนออกจากไนจีเรีย

อีกทั้งอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินไนราไนจีเรียเป็นแบบคงที่ (pegged exchange rate) ทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศของไนจีเรีย (foreign currency reserves) ลดลงจาก 3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (USD) เหลือ 2.4 หมื่นล้าน USD โดยประมาณ ซึ่งภายหลัง ในปี 2016 ธนาคารแห่งไนจีเรีย (Central Bank of Nigeria: CBN) ได้ยกเลิกอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินไนราไนจีเรียแบบคงที่ ส่งผลให้ค่าเงินไนราไนจีเรียต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (NGN/USD) อ่อนค่าลงจาก 199 NGN/USD เป็น 300 NGN/USD โดยประมาณ ซึ่งบูฮารีไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของ

CBN ในครั้งนี้ ทั้งที่ภายหลังค่าเงิน NGN ที่อ่อนค่าลง ได้ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติกลับเข้ามาลงทุนในไนจีเรีย และทุนสำรองระหว่างประเทศของไนจีเรียเพิ่มขึ้นเป็น 4.8 หมื่นล้าน USD ในปี 2018

สำหรับนโยบายด้านเศรษฐกิจ บูฮารีมีแผนพลิกฟื้นและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Recovery and Growth Plan: ERGP) โดยให้ความสำคัญกับภาคเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร และแร่โลหะ รวมถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านการเกษตร ได้เกิดโครงการกองทุนทอดสมอ (Anchor Borrowers Scheme) ของ CBN ในปี 2016 ส่งผลให้ผลผลิตข้าวต่อพื้นที่ของไนจีเรียเพิ่มขึ้นจาก 2-3 ตันต่อเฮกตาร์ เป็น 5-6 ตันต่อเฮกตาร์ โดยโครงการนี้เป็นความร่วมมือต้นแบบระหว่างรัฐเลกอส (Lagos) และเคบีบี (Kebbi) ทั้งนี้ ระหว่างปี 2016-2018 มีเม็ดเงินลงทุนมากกว่า 3 แสน NGN ลงทุนในห่วงโซ่มูลค่าข้าวของไนจีเรีย และมีโรงสีข้าวเพิ่มขึ้น 8 โรง ผลผลิตข้าวของไนจีเรียเพิ่มขึ้นจาก 2.5 ล้านตัน เป็น 4 ล้านตัน และไนจีเรียมีการนำเข้าข้าวจากไทย ลดลงจาก 1.23 ล้านตันในปี 2014 เหลือ 23,192 ตัน ในปี 2017 (อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าแนวโน้มการนำเข้าข้าวของเบนินซึ่งเป็นช่องทางเลี่ยงการนำเข้าข้าวโดยตรงจากไทยสู่นิจีเรียยังคงมีปริมาณสูงและคงที่)

ส่วนการพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อย ได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งไนจีเรีย¹ (the Development Bank of Nigeria: DBN) โดย DBN มีทุนเริ่มต้น 1.3 พันล้าน USD ให้กู้ระยะกลางและ

¹ ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลก ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเยอรมนี ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งแอฟริกา และสำนักงานเพื่อการพัฒนาแห่งฝรั่งเศส (provided by the World Bank, German

Development Bank, the African Development Bank and Agence Française de Development)

ระยะยาวกับผู้ประกอบการรายย่อยทั่วประเทศ (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) เป็นผลให้ MSMEs จำนวน 20,000 รายทั่วประเทศ ได้รับเงินให้กู้ 5 พัน NGN

แนวนโยบายของโมฮามาตู บูฮารี

1. ต่อต้านคอร์รัปชัน
2. สร้างงาน 10 ล้านตำแหน่งงาน
3. สร้างถนน ขยายโครงข่ายราง
4. ต่อสู้กลุ่มติดอาวุธอิสลาม

บูฮารีกับการเลือกตั้งประธานาธิบดี 2019 ในการเลือกตั้งครั้งนี้ บูฮารีสังกัดพรรครัฐสภาก้าวหน้า (All Progressives Congress หรือ APC) ภายใต้สโลแกนหาเสียง “4+4 หรือ Four plus Four” เพื่อสื่อให้กับประชาชนทราบว่าพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งต่ออีก 4 ปี สำหรับไฮไลท์ของคำมั่นที่บูฮารีให้ไว้ก่อนการเลือกตั้งคือ “ในภาคการเกษตร พวกเราจะเห็นการลงทุนที่มากขึ้นทั้งห่วงโซ่มูลค่าการเกษตร ตั้งแต่วัตถุดิบเพื่อการเกษตรไปจนถึงอาหารแปรรูป ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาไนจีเรียนำเข้าข้าวเป็นมูลค่า 5 ล้าน USD ต่อวัน แต่ทุกวันนี้การนำเข้าข้าวแทบจะเป็นศูนย์ แน่นนอน พวกเราจะนำพาไปสู่ความมั่นคงทางอาหารในอนาคตอันใกล้” อย่างไรก็ตามคำมั่นดังกล่าวอาจบิดเบือนกับข้อเท็จจริง เพราะในช่วงเวลาที่บูฮารีกล่าวถึง ไนจีเรียมีการนำเข้าข้าวเป็นมูลค่าประมาณ 3 ล้าน USD ต่อวัน อีกทั้ง ความต้องการบริโภคข้าวยังเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรไนจีเรีย และไนจีเรียยังคงเป็นผู้นำนำเข้าข้าวอันดับต้นๆ ของโลก

อะติกู อาบูบาคา เป็นนักธุรกิจซึ่งเคยมีตำแหน่งทางการเมือง โดยดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานาธิบดีในวาระของโอลูเซกุน โอบาซานโจ (Olusegun Obasanjo) ระหว่างปี 1999-2007 (2 สมัย)

ทั้งนี้ จุดเริ่มต้นเข้าสู่เส้นทางทางการเมืองของอาบูบาคาเริ่มจากที่เขาได้ทำงานให้กับศุลกากรไนจีเรีย (Nigeria Customs Service) กระทั่งได้เลื่อนตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการ และในระหว่างนั้นเขาได้รับการชักชวนจากกาเบรียล โวลปี (Gabrielle Volpi) นักธุรกิจชาวอิตาลีมาร่วมทำธุรกิจโลจิสติกส์ชื่อว่า Nigeria Container services (NICOTES) ซึ่งทำให้อาบูบาคาถูกกล่าวหาว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนเพราะเข้าไปข้องเกี่ยวกับธุรกิจในช่วงที่มีตำแหน่งราชการ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ครั้งนั้นผ่านไปได้ด้วยดี อาบูบาคาสามารถแก้ต่างได้เพราะเขาเกี่ยวข้องกับบริษัทไนเซิงเป็นผู้ถือหุ้น ไม่ได้เข้าไปมีส่วนบริหารงานโดยตรง ซึ่งกฎหมายไนจีเรียอนุญาต โดยเขาสะสมความมั่งคั่ง²และออกจากราชการในปี 1989 เพื่อมาทำธุรกิจและเล่นการเมืองแบบเต็มตัว

สำหรับมุมมองต่อเศรษฐกิจไนจีเรีย อาบูบาคาเชื่อมั่นว่าตนเองมีความรู้ความสามารถที่จะสร้างเศรษฐกิจให้ยิ่งใหญ่ โดยมองว่าไนจีเรียเป็นประเทศที่มีศักยภาพพร้อมด้วยทรัพยากรธรรมชาติและบุคคล อย่างไรก็ตาม ไนจีเรียพึ่งพาน้ำมันมากเกินไป และไม่สามารถขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ธุรกิจประเภทอื่นได้ โดยอาบูบาคามีแนวคิดที่จะสร้างโอกาสให้กับธุรกิจขนาดเล็กในประเทศ รวมไปถึงการแปรสภาพรัฐวิสาหกิจจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะ

² ภายหลังจาก NICOTES เปลี่ยนชื่อเป็น Intels Nigeria Limited นอกจากนี้ อาบูบาคายังมีธุรกิจอื่นๆ ได้แก่ Adama Beverages Limited และ the American University of Nigeria (AUN) ในเมือง Yola และ Admawa

รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องธุรกิจปลายน้ำที่สำคัญเพื่อที่จะสามารถปันผลประโยชน์ให้กับธุรกิจต้นน้ำต่างๆ ได้มากขึ้น

นอกจากนี้ อาบูบาการยังมีแนวคิดที่จะจัดตั้งกองทุนเพื่อ SME (SME Venture Capital Fund) คล้ายกับบูฮารีแต่เป็นในลักษณะของการร่วมลงทุน อีกทั้งจะให้ระยะเวลาสั้นกว่าในกิจการเป้าหมาย

แนวนโยบายของอะติฎ อาบูบาการ

1. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมากขึ้น
2. สร้างโครงสร้างพื้นฐาน และสร้างการจ้างงาน
3. แปรสภาพรัฐวิสาหกิจ
4. ยกเลิกระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (multiple exchange rate system)

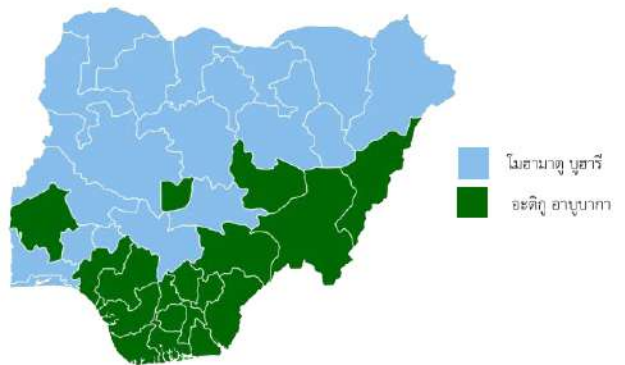
อาบูบาการกับการเลือกตั้งประธานาธิบดี 2019
สำหรับอาบูบาการ ลงเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปไตย (Peoples Democratic Party: PDP) ให้คำกล่าวไว้ก่อนการเลือกตั้ง เป็นถ้อยคำที่สั้นและตรงไปตรงมาว่า “คำถามที่สำคัญสำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้คือ คุณมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาหรือเปล่า พวกเราวยขึ้นหรือจนลง” ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ค่อนข้างสะท้อนกับข้อเท็จจริงที่รายได้ต่อหัวของไนจีเรียลดลง (จาก 3,222 USD ต่อคนในปี 2014 เหลือ 1,968 USD ต่อคนในปี 2017) คนจนเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำมากขึ้น

ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีไนจีเรีย 2019

ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีไนจีเรีย 2019 ปรากฏว่าผู้ชนะคือ โมฮามาตุ บูฮารี ประธานาธิบดีคนปัจจุบันได้รับชัยชนะด้วยคะแนนเอกฉันท์ 19 รัฐ จาก 36 รัฐ โดยมีการแบ่งฐานเสียงชัดเจน จะเห็นได้

ว่าในเมืองหลวงและพื้นที่ทางตอนใต้อาบูบาการได้รับชัยชนะ ขณะที่บูฮารีได้รับแรงสนับสนุนจากทางตอนเหนือเป็นส่วนใหญ่

รัฐที่บูฮารีชนะ (สีฟ้า) รัฐที่อาบูบาการชนะ (สีเขียว)

ที่มา: Wikipedia

ทิศทางเศรษฐกิจไนจีเรีย

ทิศทางเศรษฐกิจต่อไปของไนจีเรีย แน่นนอนว่าเป็นไปตามที่ผู้ทำชิงตำแหน่งประธานาธิบดีทั้งสองคนเห็นพ้องกันว่า เศรษฐกิจของไนจีเรียพึ่งพาการส่งออกน้ำมันมากเกินไป ไนจีเรียต้องสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแข่งขันให้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบ ซึ่งหลังจากนี้คงไม่ได้เห็นวิธีการแปลกใหม่ที่อาบูบาการได้เสนอมา อย่างไรก็ตาม วิธีการที่บูฮารีใช้ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาไม่ได้น่าผิดหวังเสียทีเดียว แม้จะให้ความสำคัญกับความมั่นคงก็ตาม แต่บูฮารีสามารถนำไนจีเรียกลับมาสู่ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการสร้างโอกาสให้กับธุรกิจรายย่อยภายในประเทศ รวมไปถึงการสร้างธุรกิจภาคการผลิตสินค้าชนิดใหม่ๆ เพื่อทดแทนการนำเข้า

นอกจากนี้ ในเชิงของเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ บูฮารี ได้ออกพันธบัตรเป็นพันธบัตรยูโรมูลค่า 7.3 พันล้าน NGN ในปี 2017/18 เพื่อรีไฟแนนซ์ตัวเงินคลัง ซึ่งจะ ทำให้ไนจีเรียมีแหล่งทุนซึ่งต้นทุนต่ำกว่า (จาก 16-18% เหลือ 10-12%) และระยะเวลาชำระยาวนานกว่า เป็นผลให้ไนจีเรียสามารถดำเนินโครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับนักลงทุนหากจะสายตาอาจพลาดโอกาสที่สำคัญ

นัยยะภายหลังการเลือกตั้งโดยทัศนะของผู้เขียน เห็นว่า ฝ่ายบูฮารีให้ความสำคัญกับความมั่นคงของประเทศมากกว่าการเปิดเสรีให้กับภาคธุรกิจ เช่น กิจการของรัฐบางอย่างที่สามารถแปรสภาพได้ก็ไม่ได้ ถูกแปรสภาพให้มีอิสระในการบริหารมากขึ้น นอกจากนี้ รูปแบบการสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กลงยังเป็นรูปแบบการให้กู้ และอุปถัมภ์โดยรัฐ แตกต่างจาก ฝ่ายอาบูบาคาซึ่งให้อิสระ พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตด้วยตนเองของภาคธุรกิจ

ดังนั้นเศรษฐกิจของไนจีเรียในช่วง 4 ปีข้างหน้าจึง อาจไม่ได้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่น่าตื่นตาตื่นใจมากนัก กล่าวคือในช่วงที่บูฮารีเป็นประธานาธิบดีนั้น มีอัตราการเติบโตเพียงเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปีเท่านั้น อย่างไรก็ตามประเทศที่มีขนาดประชากร 180 ล้านคน ขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 1 ของทวีปแอฟริกา และมีทรัพยากร เช่น พื้นที่อุดมสมบูรณ์ในการทำเกษตร แร่ธาตุ และน้ำมัน ก็น่าจะยังคงเต็มไปด้วยโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยอยู่ แต่ด้วยนโยบายเศรษฐกิจที่ไม่ได้เปิดเสรีนัก นักลงทุนไทยที่ต้องการโอกาสจึงจำเป็นต้องศึกษาอย่างถี่ถ้วน โดยนักลงทุนที่สนใจสามารถติดตามผลการศึกษาลู่ทาง และระเบียบ การลงทุนได้ใน เว็บไซต์ TOISC แห่งนี้ต่อไป

แหล่งอ้างอิง

1. <http://www.electionguide.org/elections/id/3100/>
2. <http://dailypost.ng/2019/02/23/nigeria-decides-live-updates-results-situation-report-2019-presidential-election/>
3. <https://www.bbc.co.uk/news/resources/idt-f0b25208-4a1d-4068-a204-940cbe88d1d3>
4. <http://theconversation.com/nigeria-what-muhammadu-buharis-re-election-means-for-africas-biggest-economy-112806>
5. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/269803-what-buhari-has-achieved-in-three-years-presidency.html>
6. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-01-10/oil-fell-unemployment-soared-and-now-nigeria-votes-quicktake>
7. <https://www.africanews.com/2019/01/07/four-plus-four-slogan-underlying-buhari-s-re-election-in-nigeria/>
8. <https://www.cbn.gov.ng/intops/reserve.asp>
9. <https://www.bbc.com/news/world-africa-47240160>
10. Muhad Buhari; official facebook
11. <https://atiku.org/>
12. <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/atiku-abubakar-nigerian-economy-working-190123105212682.html>